
Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Anne-Mariégården

2021



Højreklik her og vælg Skift billede for at indsætte billede eller logo

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#).

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.



[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan



”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Her kan I opliste, hvad I har haft særligt fokus på som en del af arbejdet med læreplanen, fx morgenstund, leg, social udvikling. I kan også indsætte billeder eller andet fra jeres arbejde.

- Overgangen og kontakten mellem hjem og institution særligt med udgangspunkt i den nye situation der opstod under coronaen
 - Natur, ude liv og science som overordnede tema i de pædagogiske aktiviteter særligt i formiddags aktiviteterne. Samt ønsket om at få mere biodiversitet på legepladserne.
 - Justering af storegrupperne i vuggestuen og førskole grupperne i børnehaven, for at styrke børnene til at indgå i de forventninger de møder i skolen.
 - De voksnes roller og positioneringer, for at være undersøgende omkring hvordan de voksnes fysiske ageren/placering og sproglige roller påvirker de sociale relationer.
 - Feed back kulturen, for at skabe en kultur hvor vi er nysgerrige på vores overordnet pædagogiske praksis og den enkeltes faglige udvikling.
-

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive jeres arbejde med at etablere en systematisk evalueringskultur. I kan fx beskrive, hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter, reflekterer over og evaluerer jeres pædagogiske praksis. I kan også beskrive, om I arbejder med særlige metoder, fx *Redskab til selvevaluering*, *Tegn på læring*,

Redskab til forankringsproces eller om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med en særlig tilgang.

- I Prinsessegården benytter vi refleksion som løbende evaluering. Refleksionen udveksles over på forhånd aftale emner i en fast mødestruktur. Ex. ved stuemøder hver 14 dag, månedlige personale møder og pædagogiske udvalgs møder.
- Vi benytter smtte-modellen som dokumentations form. I evalueringsdelen benytter vi det reflekterende rum som evalueringsgrundlag for at justerer praksis. Smtte-modellen benyttes i alle dele af praksis fra det overordnede årstema til justeringer af praksis på den enkelte stue i en konkret situation omkring et barn.
- Vi har under coronaen og lige inden forældrene igen måtte kom ind i institutionen afprøvet, for os, en ny evalueringsteknik hvor vi udfærdigede et spørgeskema omkring corona tiltag. Spørgeskemaet var opdelt i et personale og et børneperspektiv. Formålet var at finde ud af om nogen af de nye tiltag havde en positiv effekt for børnene og derfor skulle fastholdes helt eller i nogen grad efter restriktionerne forsvandt. Her blev vi ud fra besvarelserne særligt nysgerrige på hente/bringe situationen og brugt en ny spørgerunde på dette emne. Personalets observationer blev efterfølgende diskuteret i forældreudvalgene og der blev sendt et forældrebreve ud til alle forældre med en beskrivelse af personalets observationer og rammen for hente/bringe situationen.
-

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Her kan I **kort** skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne. I kan også indsætte billeder eller lignende.

- Vi har haft oplæg af Helle Lerche Nielsen i feedback kultur med efterfølgende observationer i praksis og opfølgende personale møde.
- Vi har afholdt pædagogiske dage hvor afdelingerne udfærdiget et fysisk årshjul for årstemaet samt undertemaer og personalets fordeling af ansvars områder. Til under temaerne har hver stue/gruppe udarbejdet en smtte-model tilpasset deres børnegruppe ex. kriblekrable tema, disse smtte-modeller er løbende evalueret gennem deling af refleksioner på stue/gruppe eller afdelingsmøder. I tak med undertemaerne skifter udfærdiges en ny smtte-model.
- Vi har haft møder med Majken der er sprogsvarlig i forvaltningen, for at gennemgå det sprog-understøttende arbejde ud fra den data der er tilgængelig via barnets forskellige sprog test.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø



”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringscirklen.

Vi har i vuggestuen oplevet børn der reagerer med utryghed og gråd på døren eller lågen der åbner og lukker mange gange morgen og eftermiddag. På de mange voksne der gik ind og ud af stuen samt på det fokus skifte der sker for personalet når der skal overleveres beskeder til/fra forældrene i overgangen.

I både vuggestuen og børnehaven har vi oplevet en uklarhed i forbindelse med overgangen mellem hjem og institution der for nogen børn har betydet, de har været svært at slippe forældrene hånd og indgå i den nye sociale kontekst eller forældrene havde haft svært ved at få barnet med hjem.

Pga. restriktionerne oplevede vi en afstand mellem forældre og personale da vi mistede noget af den naturlige daglige dialog. Det betød personalet og forældrene samtidig mistede vigtig information i forhold til at samarbejde omkring at understøtte barnets trivsel og udvikling.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I **kort** den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videooptagelser, screeninger, relationsskemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Vi har under coronaen og lige inden forældrene igen måtte kom ind i institutionen afprøvet, for os, en ny evalueringsteknik hvor vi udfærdigede et spørgeskema omkring corona tiltag. Spørgeskemaet var opdelt i et personale og et børneperspektiv. Formålet var at finde ud af om nogen af de nye tiltag havde en positiv effekt for børnene og derfor skulle fastholdes helt eller i nogen grad efter restriktionerne forsvandt. Her blev vi ud fra besvarelserne særligt nysgerrige på personalets observationer af hente/bringe situationen og de positive effekter personalet så hos børnene

Besvarelsen dannede grundlag for en ny spørgerunde til personalets refleksioner over hvordan praksis skulle se ud fremover. Ligeledes blev forældrene oplevelser drøftet på forældreudvalgs møder og sammenholdt med personalets observationer.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I **kort** resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljøes betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringsskirklen. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Resultatet var en praksis hvor der blev skabt ro og nærværd i børnegruppen. Døren og lågen blev åbnet færre gange da der kun var en voksen i bevægelse. Vi kan se børnene er fordybet i længere tid i leg og aktiviteter morgen og eftermiddag. De voksne kan fordele sig så en voksen kan igangsætte og understøtte eksisterende lege og aktiviteter. Mens en anden voksen først hjælper barnet i afskeden og efterfølgende ind i den eksisterende leg. Børn der har lettere ved at aflæse overgangen især om morgenen, det kan vi se ved mindre gråd ved afskeden om morgenen og børn der går stolt på egne ben ind og indtager vuggestuen/børnehaven.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringsskirklen.

Vi har valgt at fastholde afleveringer af børnene ved lågen om morgenen. Efter kl. 14 må forældrene komme ind på legepladsen og i gaderoben men stadig ikke ind på stuerne.

Inddragelse af forældrebestyrelsen



”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

Personalets observationer er blevet diskuteret i forældrebestyrelsen og forældrebestyrelsen er kommet med input i forhold til et forældre blik. Forældrebestyrelsen har gennemlæst og godkendt det forældrebreve institutionerne har skrevet ud til forældrene.

Det fremadrettede arbejde



”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I **kort** skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

- Biodiversitet på legepladserne.
 - Feed back kultur
 - Det positive alternativ
 - Middagsstund/mødestruktur i vuggestuen (Aktionslæring)
 - Sprog strategier
 - Styrkekort
 - Dokumentations metoder/dataindsamling til evaluering
 - Større systematisering af evaluering
-

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

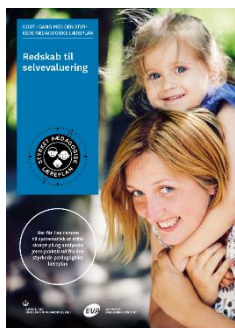
Her kan I **kort** beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der

er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

Vi oplever et behov for at skabe en endnu mere systematiserede evaluerings kultur, hvor vi visuelt synliggøre processen for hele personalegruppen evt. via et årshjul. Det vil vi gøre ved at være mere tydelige for rammesætningen for evalueringsprocessen både tidshorizonten og valg af metode dvs. om der benyttes videodokumentation, spørgeskemaer, afkrydsningslister, praksisbeskrivelser mm. Og den efterfølgende behandling af data. En mere data baseret evalueringskultur vil skabe et større indsigt i effekterne for barnet/gruppen og større medejerskab i personale gruppen.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud



Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.



Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.



Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.



Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud



BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC